

5 Grasachtigen

Grasachtigen zijn zeer gewaardeerde groenbemesters. Ze hebben een vlotte opkomst en het bestrijden van onkruiden met groeistoffen is geen probleem. Het belangrijkste voordeel van grasachtigen is dat ze een sterk ontwikkeld wortelstelsel vormen. Bij de grassen is dit met name in de bovenste 10 cm. Door de intensieve beworteling leveren ze een flinke bijdrage aan de voorziening met organische stof en houden ze met hun wortels op geploegd land de grond bij elkaar, waardoor deze minder snel verslemt. Ook wanneer een grasgroenbemester gemaaid wordt voor groenvoeder dan blijft nog een belangrijke hoeveelheid goed verdeelde organische stof in de grond achter. Grassen zijn goed in staat alle aanwezige stikstof in de bodem op te nemen en worden daarom veel gebruikt als vanggewas na mais. Door het relatief hoge koolstofgehalte houden de grassen de opgenomen stikstof goed vast en is het risico op uitspoeling klein.

Een aantal grassoorten is gevoelig voor tarwehalmdoder (*Gaeumannomyces graminis*). Deze schimmel blijft niet langer dan een jaar over in de grond. Wanneer een aantal jaren achtereenvolgend waardplanten worden geteeld kan een tarwegewas plotseling flinke schade oplopen door tarwehalmdoder. Het opnemen van grassen in het bouwplan kan een brug gaan vormen tussen twee graangewassen. Bij meer dan 50% graan in het bouwplan is het beter geen grasgroenbemester te telen. Grassoorten kunnen ook waardplant zijn voor voetziekten (*Pseudocercospora herpotrichoides*) in tarwe en gerst. Indien er aangetaste gewasresten aan de oppervlakte komen, kan tarwe geïnfecteerd worden. Wintergranen zijn gevoeliger dan zomergranen.

Gedeeltelijk wordt gras onder dekvruucht (voornamelijk granen) ingezaaid, maar ook in de stoppel van een cultuurgewas wordt veelal nog een grasgroenbemester ingezaaid. Voor inzaai onder

dekvruucht komen Engels en Italiaans raaigras in aanmerking. Voor stoppelzaai gaat de voorkeur uit naar Italiaans en Westerwolds raaigras. Bij het gebruik van raaigrassen als groenbemester is het zeer gewenst uit te gaan van kweek- en duistvrij zaaizaad (Waardering I).

Grassen gezaaid onder dekvruucht zijn zeer geschikt om te mengen met klavers. Afhankelijk van de hoogte en dichtheid van de dekvruucht kunnen rode, witte en Perzische klaver worden gebruikt. Witte klaver en laatbloeiende rode klaver zijn geschikt bij laag blijvende dekvruuchten. Perzische klaver groeit hoger op en is daarom alleen geschikt voor hoge dekvruuchten. Door de stikstoffixatie van de vlinderbloemige kan een stikstof gift achterwege blijven en wordt de vertering van stoppel en eventueel stro gestimuleerd. Aan het eind van de teelt is het belangrijk het gras zorgvuldig (in verband met opslag) en niet te diep (in verband met inkuileffect) onder te ploegen. In het algemeen geldt dat wanneer graszaad in het bouwplan is opgenomen een grasgroenbemester niet zo'n gelukkige keus is.

Ook granen kunnen gebruikt worden als groenbemester. Winterrogge is hiervan het bekendste voorbeeld. Het is een gewas dat nog laat in het najaar ingezaaid kan worden en dient als N-vanggewas en bodembedekker. Sinds de eeuwwisseling wordt Japanse haver veel geteeld vanwege de gunstige waardplantstatus voor een aantal aaltjessoorten. Verder worden ook Triticale, gerst en haver regelmatig als groenbemester gebruikt.

